

§ 13

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksut 1.3.2017 lukien

HEL 2017-000836 T 02 05 00

Päätös

Varhaiskasvatuslautakunta päätti, että lasten varhaiskasvatuksesta peritään varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista annetun lain mukaiset enimmäismaksut 1.3.2017 lukien.

Korkein asiakasmaksu on nuorimmasta kokoaikaisessa varhaiskasvatuksessa olevasta lapsesta 290 €/kk, toisesta lapsesta 90 % ja perheen muista lapsista 20 % nuorimman lapsen kokoaikaisen varhaiskasvatuksen maksusta ja alin maksu on 27 €/kk.

Osa-aikaisen varhaiskasvatuksen asiakasmaksut ovat seuraavat.

varhaiskasvatus, h/pv	maksu, %	esiopetu- s*), h/pv	maksu, %	vuorohoi- to, h/kk	maksu, %
max 5	60	max 5	20	60–100	60
yli 5–7	80	yli 5–7	40	101–160	80
yli 7	100	yli 7	100	yli 161–	100

*) Esiopetusta loma-aikana korvaavasta hoidosta peritään maksu.

Tilapäisestä kokopäivähoidosta peritään 46,20 e/pv ja osapäivähoidosta 24,70 e/pv. Toisesta lapsesta alkaen hinnat ovat 24,70 e/pv ja osapäivähoidosta 15,30 e/pv.

Lisäksi varhaiskasvatuslautakunta päätti, että 40 euron sisaralennus säilytetään.

Käsittely

Esittelijä muutti esitystään siten, että siihen lisätään seuraavat virkkeet: Lain muutoksesta tiedottamiseen tulee kiinnittää erityistä huomiota. Varhaiskasvatuksesta vastaavalle toimielimelle tuodaan ensimmäisen kerran syksyllä 2017 tieto muutoksen vaikutuksista.

Vastaehdotus:

Emma Kari: Uusi kohta (6): Lisäksi varhaiskasvatuslautakunta päättää, että 40 euron sisaralennus säilytetään.

Varhaiskasvatuslautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Emma Karin tekemän vastaehdotuksen.

Esittelijä

varhaiskasvatusjohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Arja Juvonen, asiakasmaksupäällikkö, puhelin: 310 41846
arja.juvonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, varhaiskasvatuslautakunta

Päätösehdotus

Varhaiskasvatuslautakunta päättää, että lasten varhaiskasvatuksesta peritään varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista annetun lain mukaiset enimmäismaksut 1.3.2017 lukien.

Korkein asiakasmaksu on nuorimmasta kokoaikaisessa varhaiskasvatuksessa olevasta lapsesta 290 €/kk, toisesta lapsesta 90 % ja perheen muista lapsista 20 % nuorimman lapsen kokoaikaisen varhaiskasvatuksen maksusta ja alin maksu on 27 €/kk.

Osa-aikaisen varhaiskasvatuksen asiakasmaksut ovat seuraavat.

varhaiskasvatus, h/pv	maksu, %	esiopetu- s*), h/pv	maksu, %	vuorohoi- to, h/kk	maksu, %
max 5	60	max 5	20	60–100	60
yli 5–7	80	yli 5–7	40	101–160	80
yli 7	100	yli 7	100	yli 161–	100

*) Esiopetusta loma-aikana korvaavasta hoidosta peritään maksu.

Tilapäisestä kokopäivähoidosta peritään 46,20 e/pv ja osapäivähoidosta 24,70 e/pv. Toisesta lapsesta alkaen hinnat ovat 24,70 e/pv ja osapäivähoidosta 15,30 e/pv.

Lisäksi varhaiskasvatuslautakunta päättää, että sosiaalilautakunnan (17.6.2008 § 285) päättämästä sisaralennuksesta, 40 euroa, luovutaan 1.3.2017 lukien.

Esittelijän perustelut

Varhaiskasvatustoimen johtosäännön 4 §:n 3 kohdan mukaan varhaiskasvatuslautakunnan tehtävänä on päättää hinnoista, maksuista, asiakasmaksuista kaupunginhallituksen tarvittaessa erikseen antamien ohjeiden mukaisesti, vuokrista ja korvauksista sekä hyväksyä perusteet, joiden mukaan viranhaltija päättää mainituista asioista.

Laki varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista (1503/2016) tulee voimaan 1.3.2017 ilman siirtymäsäädöksiä. Laissa säädetään kunnan päiväkodissa ja perhepäivähoidossa järjestämästä varhaiskasvatuksesta perittävistä asiakasmaksusta. Muusta kunnan järjestämästä varhaiskasvatuksesta ja kunnan tilapäisesti antamasta varhaiskasvatuksesta voidaan periä kunnan päättämä asiakasmaksu. Maksuttomasta esiopetuksesta säädetään perusopetuslaissa.

Maksun määrittämisen perusteena olevia tulorajoja on korotettu siten, että pienituloisten kahden ja kolmen hengenperheiden asiakasmaksut pienenevät. Muutos pienentää erityisesti pienituloisten yhden ja kahden lapsen yksinhuoltajien varhaiskasvatuksen asiakasmaksuja.

Maksun määrittämisen perusteena huomioitavat tulotyyppit säilyvät ennallaan.

Tuloihin, joita ei oteta maksun määrittelyssä huomioon, ei ole myöskään tullut muutoksia (11 §).

Laissa on nostettu tulorajoja ja muutettu maksuprosentteja nykyisiin tulorajoihin verrattuna kahden ja kolmen henkilön perheissä:

Perheen hlö määrä	Nyk. tuloraja €/kk	Nyk. mak- su %	Uusi tuloraja €/kk	Uusi mak- su %
2	1 403	11,5 %	1 915	11,5 %
3	1 730	9,4 %	1 915	9,4 %
4	2 053	7,9 %	2 053	7,9 %
5	2 191	7,9 %	2 191	7,9 %
6	2 328	7,9 %	2 328	7,9 %

Kahden henkilön perheissä tuloraja nousee 512 euroa (36,5 %) ja kolmen hengen perheissä 185 euroa (10,7 %), muut tulorajat pysyvät ennallaan.

Jos perheessä on enemmän kuin 6 henkilöä, lisätään maksun määrittämisen perusteena olevaa tulorajaa 138 eurolla kustakin seuraavasta perheen alaikäisestä lapsesta. Jos tulot ovat pienemmät kuin vähimmäisbruttotuloraja tai jos maksu on lasta kohden vähemmän kuin 27 euroa, maksua ei peritä. Maksun määrä pyöristetään lähimpään euro-määrään.

Maksun määrittämisen perusteena olevien tulorajojen korottamisella kahden ja kolmen henkilön perheiden osalta pyritään kannustamaan näitä vanhempia työllistymään ja lisäämään pienituloisten perheiden mahdollisuuksia käyttää varhaiskasvatustalautakuntaa. Näiden perheiden

asiakasmaksut laskisivat jonkin verran tulojen nostamisen myötä laskien erityisesti yhden ja kahden lapsen yksinhuoltajien maksuja.

Laissa säilytetään maksuton varhaiskasvatus pienituloisemmille perheille. Varhaiskasvatus on edelleen maksutonta lain 7 §:n mukaisesti niiden perheiden osalta, joiden tulot jäävät esitettyjen tulojen alle ja niiden perheiden osalta, joiden maksu olisi alle 27 €/kk (indeksitarkistus 1.8.2016).

Nykyisessä vielä voimassa olevassa laissa toisen lapsen pienennetty maksu kohdistuu vain korkeimpiin maksuluokkiin, mutta uudessa laissa se kohdistuu kaikkiin maksuluokkiin ja ikäjärjestyksessä seuraavasta kokoaikaisesta varhaiskasvatuksesta olevasta lapsesta voidaan määrätä maksu, joka on enintään 90 prosenttia nuorimman lapsen maksusta. (8 §). Sekä nykyisessä että uudessa järjestelmässä toisesta lapsesta perittävän maksun enimmäismäärä on 261 €/kk (indeksitarkistus 1.8.2016).

Perheen kolmannesta ja sitä useammasta lapsesta perittävä maksu on edelleen 20 prosenttia nuorimman lapsen maksusta.

Maksut ovat enimmäismaksuja, joita kunta voi periä. Lailla ei estetä maksujen perimistä esim. tuntiperusteisesti sen mukaan, kuinka paljon lapsi on tosiasiallisesti mukana varhaiskasvatuksessa.

Lain 6 §:n mukaan osa-aikaisen varhaiskasvatuksen maksu on lain mukaan porrastettu siten, että maksu on korkeintaan 60 prosenttia kokoaikaisen varhaiskasvatuksen maksusta, jos lapsi on varhaiskasvatuksessa korkeintaan 20 tuntia viikossa. Jos lapsi on varhaiskasvatuksessa vähintään 35 tuntia, voidaan kuukausimaksuna periä kokoaikaisen varhaiskasvatuksen maksu. Varhaiskasvatuksen kestäessä enemmän kuin 20 tuntia, mutta alle 35 tuntia kunnan tulee periä maksu, joka on suhteutettu lapsen varhaiskasvatusaikaan. Lain 6 § antaa kunnille harkintavallan päättää suhteutetusta asiakasmaksusta. Rajat tulisivat Helsingissä olemaan yli 4 tuntia, mutta alle 7 tuntia päivässä. Tällöin varhaiskasvatuksen asiakasmaksuksi muodostuisi 80 % kokoaikaisesta varhaiskasvatuksen asiakasmaksusta. Helsingin kaupungin varhaiskasvatuksen laajuus ja olemassa olevat tietojärjestelmät huomioon ottaen ei ole toiminnallisesti mahdollista toteuttaa kuin yksi asiakasmaksuluokka edellä mainitussa välyksessä.

Varhaiskasvatusta tullaan kuitenkin tarjoamaan Helsingissä kuten ennenkin eli viikkotunteina alle 5 (60 %), 5–7 tuntia (80 %) ja yli 7 tuntia/pv. Vuorohoidossa 61–100 (60 %), 101–160 (80 %) ja yli 161 tuntia/kk (100 %). Tarkempi tuntiseuranta edellyttäisi suurempaa digitalisaatiotasoa, sillä asiakasmäärän vuoksi manuaalinen tuntiseuranta ei ole tarkoituksenmukaista.

Lain 10 §:än mukaan lomien ajaksi varatusta ja käyttämättä jätetystä peruuttamattomasta ajasta voidaan periä puolet lain mukaan määräytyvästä kuukausimaksusta. Vaikka perheen tulot olisivat niin pienet, ettei lapselle ole määrätty kuukausimaksua, voidaan tässä momentissa tarkoitettulla tavalla käyttämättä jätetystä varhaiskasvatuksesta kuitenkin periä puolet pienimmästä perittävästä maksusta (27 €).

Vanhemmat varaavat lapselle hoitoa huomattavasti enemmän kuin lopulta tarvitsevat. Tämä otetaan huomioon resursoinnissa ja henkilöstön vuosilomasuunnittelussa.

Taloudelliset vaikutukset

Helsingissä on ollut vuoden 2016 lopussa kunnan järjestämässä suomenkielisessä päiväkotihoidossa 22 540 lasta ja perhepäivähoidossa noin 990 lasta.

Joulukuun 2016 asiakasmaksujärjestelmän tilaston mukaan korkein asiakasmaksu perittiin 21,3 prosentilta kunnallisessa varhaiskasvatuksessa ja perhepäivähoidossa olleista lapsista. Varhaiskasvatuksessa ja perhepäivähoidossa olleista lapsista 24,4 prosentilla asiakasmaksua ei peritty ollenkaan.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksutulot olivat 2016 lopussa 38,5 milj. euroa vuodessa ja kattavat noin 10 % varhaiskasvatustalokunnan menoista ja 14 % kunnallisen päiväkotihoidon ja perhepäivähoidon menoista. Helsingissä käytössä oleva sisaralennus on vuositasolla noin 1,6 milj. euroa asiakasmaksutuloja vähentävä.

Uuden asiakasmaksulain myötä maksutulot laskevat Helsingissä noin 2 milj. euroa vuositasolla. Sisaralennuksen 40 euron poistaminen toisi noin 1,6 milj. euroa maksutuottoja. Kyseistä sisaralennusta ei ole muissa kunnissa kuin Helsingissä.

Jatkossa maksut tarkistetaan julkisten menojen hintaindeksin osana olevan kuntataloutta koskevan opetustoimen hintaindeksin muutoksen mukaisesti. Ensimmäisen kerran vuoden 2017 lopussa, ja indeksitarkistus tulee voimaan elokuun 1. päivänä 2018.

Esittelijä

varhaiskasvatustalokunnan johtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Arja Juvonen, asiakasmaksupäällikkö, puhelin: 310 41846
arja.juvonen(a)hel.fi

Oheismateriaali

1 Laki varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista 1503-2016

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, varhaiskasvatuslautakunta